

Státní zdravotní ústav

Čistá obloha, voda i půda z. s.
Běloveská 1592
547 01 Náchod

Váš dopis
Ze dne.:
Naše ZN: SZU/ 11667/2025
Vyřizuje: MUDr. Kožíšek, CSc.
Tel.: 267 082 302
E-mail: frantisek.kozisek@szu.cz
Datum: 2.9.2025

Vážení,

Vaším dopisem ze dne 29. 8. 2025 jste nás, jako „kompetentní orgán“, požádali, zda bychom mohli zajistit, aby v každé obci (městě) České republiky bylo v pitné vodě stanoveno baryum a stroncium. Důvodem má být, že Vámi zadané rozborů prokázaly přítomnost těchto prvků skoro ve všech případech vzorků vody kohoutkové, studniční či dešťové.

Předně musíme uvést na pravou míru Vaši domněnku, že Státní zdravotní ústav (SZÚ) by byl nějakým „kompetentním orgánem“. SZÚ opravdu není orgánem ochrany veřejného zdraví (tím jsou ministerstvo zdravotnictví a krajské hygienické stanice). SZÚ je odborná organizace, která nemá žádné kompetence státního orgánu, který by mohl někomu něco nařizovat.

Pokud si vzpomínáme, výsledky Vašich stanovení jste nám již asi před 2 lety zaslali a byly velmi nízké. Zároveň jsme Vám tehdy vysvětlili, proč se u nás baryum a stroncium pravidelně nesleduje. Naše tehdejší zdůvodnění opakujeme, protože ho považujeme za dostatečné k vysvětlení, proč nevidíme důvod k opětovnému zavedení plošného monitorování těchto prvků v pitné vodě. Stará data byla ostatně potvrzena i Vašimi novými rozborů.

Baryum bylo součástí národních požadavků na kvalitu pitné vody v ČR v letech 1991 – 2000 (viz ČSN 75 7111) s limitní hodnotou 1,0 mg/l (WHO dnes doporučuje limit 0,7 mg/l). Protože ale naprostá většina nálezů byla pod mezí stanovitelnosti a nálezy nad ní nepřesahovaly jednu pětinu limitu, bylo zařazení barya do nové vyhlášky na pitnou vodu v roce 2000 vyhodnoceno jako neodůvodněné. Proto se již od roku 2001 plošně nesleduje. V případě lokálního výskytu a jeho nálezu v pitné vodě se postupuje podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví (§ 4 odst. 5) – provozovatel oznámí nález krajské hygienické stanici (KHS) a pokud by koncentrace ohrožovala zdraví, KHS stanoví rozhodnutím závazný limit a povinnost sledování.

Stroncium není z hlediska jeho chemické toxicity považováno v pitné vodě za zdravotní problém, protože jeho výskyt je tak nízký, že nedosahuje účinného prahu (dávky). Otázky jeho radioaktivity řeší Státní úřad pro jadernou bezpečnost (SÚJB), atomový zákon a jeho prováděcí vyhláška. Pokud máte obavy z přítomnosti stroncia v pitné vodě jako radioaktivního prvku, obraťte se, prosím, na SÚJB.

S pozdravem

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D.

Vedoucí Centra zdraví a životního prostředí